

Силабус дисципліни «Військовий вимір безпеки у світі»

Викладач: Тихоненко Ірина Вікторівна

кандидат політичних наук, доцент, доцент (б.в.з.) кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики факультету політичних наук ЧНУ імені Петра Могили.

Очікувані результати навчання

В результаті вивчення дисципліни студенти мають:

– **знати** особливості понятійно-категоріально апарату дисципліни, нормативно-правовий та інституційний виміри військового аспекту забезпечення безпеки у світі, специфіку участі військових (армії) у реалізації зовнішньої політики держави та керівництва державою (концепт «гарнізонної» держава), участі у конфліктах, функціонування військово-політичних блоків сучасності, досвід держав у використанні військової сили для захисту та реалізації своїх національних інтересів, питання військового потенціалу держав, мілітаризму та проблеми роззброєння у світі, роль України у міжнародній військовій безпеці.

– **вміти** вільно орієнтуватися й самостійно аналізувати джерела та літературу щодо проблематики курсу; використовувати основну наукову термінологію дисципліни; виражати й обґрунтовувати свою позицію щодо питань забезпечення стабільності у світі за рахунок використання військової сили, ядерного чинника як «стримуючого» фактору у політиці держав, робити SWOT-аналіз сучасної безпекової ситуації у світі з огляду на військову силу держав та перспектив динаміки вступу України до НАТО з огляду на військовий потенціал нашої держави і геополітичну ситуацію у світі.

Пререквізити

Базується на знаннях отриманих в результаті вивчення таких дисциплін як «Основи світової політики», «Конфліктологія та теорія переговорів».

Обсяг: 4,5 кредитів ECTS (135 год.).

Мета дисципліни – ознайомити студентів із особливостями військового формату забезпечення безпеки у світі (вплив військово потенціалу держав, зброї масового знищення, військово-політичних блоків) та впливу армії та військових на політику держави.

Оригінальність навчальної дисципліни: авторський курс.

Зміст дисципліни

Тема 1. Безпека: міжнародна, глобальна, регіональна. Військовий чинник «жорстка сила». Мілітаризм. Військова та воєнна безпека: особливості реалізації.

Тема 2. «Гарнізонні» держави у сучасному світі. Вплив армії на національну безпеку та зовнішню політику держави. Військові та дипломатія.

Тема 3. Воєнні доктрини провідних держав світу. Військова міць держав світу: рейтинги. Жінки в арміях світу.

Тема 4. Досвід держав у використанні військової сили: спеціальні військові операції та військові інтервенції до інших держав.

Тема 5. Латентна політика: розвідка та таємні військові операції.

Тема 6. Участь приватних військових компаній у збройних конфліктах сучасності. Торгівля зброєю: світові імпортери та експортери зброї. Обіг зброї і тероризм.

Тема 7. Ядерний чинник та ракетно-ядерний потенціал держав як прояв військової могутності. Хімічна та біологічна зброя.

Тема 8. Військово-політичні блоки сучасності. Діяльність НАТО, ОДКБ.

Тема 9. Міжнародне військово та військово-технічне співробітництво. Миротворчі сили ООН.

Тема 10. Проблема роззброєння: перспектива Третьої світової війни чи вже її початок? SWOT-аналіз безпекової ситуації у світі.

Тема 11. Міжнародне право: військовий трибунал та покарання військових злочинців злочинців та держав агресорів.

Тема 12. Україна у міжнародній військовій безпеці. Вступ до НАТО. Війна з РФ.

Критерії оцінювання контрольної роботи (тестування)

Контрольна робота проводиться у формі тестів (відкриті та закриті тестові завдання) – 20 питань, 1 бал за кожен правильну відповідь.

Пореквізити

Студенти мають розуміти специфіку впливу армії на національну безпеку та зовнішню політику держави, особливості проведення спеціальних військових операцій та інтервенцій у світі, ядерний чинник у сучасній міжнародній безпеці, діяльність НАТО та критерії членства, міжнародне військове співробітництво та участь у ньому України.

Семестровий контроль: Залік

Оцінювання:

За семестр: 70 балів

За залік: 30 балів

Види робіт:

Підсумкова контрольна робота (тестування) – 20 балів.

Опитування на групових заняттях – 40 балів (8x5).

Самостійна робота: підготовка до круглого столу на тематику на вибір студентів:

«Чи дійсно ядерна зброя виступає «гарантом» безпеки та інструментом політики «стримування» агресора на міжнародній арені» / «Що краще використовувати державам у XXI ст. для досягнення світової першості та забезпечення власної безпеки – «жорстку» силу та нарощувати власну військову потужність чи «м'яку» силу: перспективи для України?»– (10 балів).

Технічне забезпечення

Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер).

Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi.

Система електронного навчання Moodle 3.9.

Політика щодо деделайнів

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності

Передбачає самостійне виконання передбачених робіт та завдань. Списування під час заліку (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено. У разі виявлення плагіату або списування роботи не зараховуються.

Критерії оцінювання круглого столу

Круглий стіл відбувається на останньому семінарі, що дозволяє студентам апелювати до отриманих теоретичних знань з дисципліни. Оцінюється активна участь у процесі круглого столу відповідно до рекомендацій.